

Универзитет у Београду
Филолошки факултет

Катедра за српску књижевност
са јужнословенским књижевностима

Студијски програм: Српска књижевност и језик

Школска 2015/2016.
година

2 часа предавања
2 часа вежбања

6 ЕСПБ

Шифра: 0905066

Предавања:

четвртак, 9:45–11:15
слушаоница 33
проф. др Љиљана
Бајић

Вежбања:

05 парни

четвртак, 11:30–13:00

05 непарни

четвртак, 13:15–14:45

слушаоница 010

мр Наташа Станковић

Шошо

Методика наставе КЊИЖЕВНОСТИ

Професор др Љиљана Бајић
Асистент мр Наташа Станковић Шошо

Садржаји и опис предмета

Методика наставе књижевности остварује се проучавањем програмских садржаја који се усвајају путем предавања, вежбања и консултација, а обухватају следеће теме: наставну обраду књижевног дела (појам, нивое обраде), методичке радње у проучавању књижевног дела (мотивисање ученика, читање, врсте читања, истраживачке задатке и пројекте, локализовање текста, тумачење непознатих речи и израза, план текста, проучавање вредносних чинилаца текста, интерпретацију, интеграционе чиниоце у тумачењу књижевног дела); проблемску, истраживачку и стваралачку наставу; методички приступ књижевним жанровима (тумачење лирске песме, приповетке, збирке, романа, драме; народне лирске и епске песме, народне приповетке); наставну анализу описног и дијалогског текста; обраду језика и стила у књижевном делу; идејне и етичке вредности текста.

Методиком наставе књижевности студенти се обучавају да као наставници успешно изводе наставу књижевности у основним и средњим школама, односно, да уз уважавање дидактичких принципа и проверене наставне методологије своја стручна знања и умења из књижевности на функционални начин преносе на ученике.

Посебни услови

Предмет Методика наставе књижевности могу слушати студенти који имају регулисане предиспитне обавезе из предмета Увод у Методику 05.

Облици рада

– Предавања, вежбе, дискусије, рад у групама, индивидуални рад, реферати (усмени и писани), истраживачки пројекти, креативне радионице, консултативан рад.

Предиспитне обавезе и начин њиховог оцењивања

– Предиспитне обавезе носе укупно **40 поена**. Да би студент имао могућност изласка на испит, потребно је да стекне **најмање 30 поена**.

– Предиспитни облици рада и број поена који се на њима стичу наведени су у табели која следи:

Предиспитне обавезе	Максимална вредност поена
Похађање наставе (предавања и вежбања)	10,0 поена
Активност на часовима	10,0 поена
Групни рад /вежбе студената: Истраживачки пројекат за обраду књижевног дела	20,0 поена
Укупно поена на предиспитним обавезама:	40,00 поена

Садржаји предиспитних обавеза

– У следећем прегледу приказани су садржаји за сваку од предиспитних обавеза и начини њиховог оцењивања, односно вредновања:

Похађање наставе	Максимална вредност 10,0 поена																																
<p>– Похађање наставе вреднује се као присуство часовима предавања и вежбања. Часови предавања и вежбања у структури 14 блок-часова предавања и 14 блок-часова вежбања вреднују се као укупан број часова, а то вредновање изражава се одговарајућим бројем поена:</p>																																	
<table border="1"><thead><tr><th>Број часова</th><th>Број поена</th><th>Број часова</th><th>Број поена</th></tr></thead><tbody><tr><td>28</td><td>10,0</td><td>21</td><td>6,5</td></tr><tr><td>27</td><td>9,5</td><td>20</td><td>6,0</td></tr><tr><td>26</td><td>9,0</td><td>19</td><td>5,5</td></tr><tr><td>25</td><td>8,5</td><td>18</td><td>5,0</td></tr><tr><td>24</td><td>8,0</td><td>17</td><td>4,0</td></tr><tr><td>23</td><td>7,5</td><td>16</td><td>2,0</td></tr><tr><td>22</td><td>7,0</td><td></td><td></td></tr></tbody></table>	Број часова	Број поена	Број часова	Број поена	28	10,0	21	6,5	27	9,5	20	6,0	26	9,0	19	5,5	25	8,5	18	5,0	24	8,0	17	4,0	23	7,5	16	2,0	22	7,0			
Број часова	Број поена	Број часова	Број поена																														
28	10,0	21	6,5																														
27	9,5	20	6,0																														
26	9,0	19	5,5																														
25	8,5	18	5,0																														
24	8,0	17	4,0																														
23	7,5	16	2,0																														
22	7,0																																

Активност на часовима	Максимална вредност 10,0 поена														
<p>– Активност на часовима предавања и вежбања прате и вреднују наставник и сарадник за сваког студента појединачно. Активност на часовима обухвата: припремљеност студента за часове, учешће у дијалозима, дискусијама и полемици, аргументацију, реферисање (индивидуално, у пару, групно), креативне радионице на часовима вежбања. На крају семестра наставник и сарадник изводе заједничку оцену (од пет до десет). Свака од оцена носи следећи број бодова:</p>															
<table border="1"><thead><tr><th>Оцена</th><th>Број поена</th></tr></thead><tbody><tr><td>10</td><td>10,0</td></tr><tr><td>9</td><td>8,0</td></tr><tr><td>8</td><td>6,0</td></tr><tr><td>7</td><td>4,0</td></tr><tr><td>6</td><td>2,0</td></tr><tr><td>5</td><td>0</td></tr></tbody></table>	Оцена	Број поена	10	10,0	9	8,0	8	6,0	7	4,0	6	2,0	5	0	
Оцена	Број поена														
10	10,0														
9	8,0														
8	6,0														
7	4,0														
6	2,0														
5	0														

Предиспитна вежба

Истраживачки пројекат за обраду књижевног дела

Максимална вредност

20,0 поена

– Вежба се остварује групно. Студенти се за усмено излагање поводом стварања истраживачког пројекта припремају (у договору са наставником и сарадником) у писаном облику. Садржај вежбе реализује се на одабраним примерима, а према планираној динамици обраде књижевних жанрова. Студент се опредељује за израду истраживачког пројекта за обраду књижевног дела одређеног жанра, које је у програму основне или средње школе. У избор се укључују: лирска песма, приповетка, роман, драма, лирска народна песма, епска народна песма и народна приповетка.

– Вежбање се ради групно, уз претходно обављене консултације са наставником и сарадником, а резултати рада групе предочавају се у року од седам дана, односно на првом наредном часу вежбања.

– Вежба садржи следеће елементе:

- назив наставне јединице;
- кратак опис радних околности (наставне ситуације) у којој се истраживачки задаци дају ученицима;
- текст истраживачког пројекта;
- избор из литературе која је намењена за припремање наставника (књижевнонаучна и методичка литература о конкретном, одабраном делу).

– Начин оцењивања:

Оцена	Број поена
10 (десет)	20,0
10 – (десет минус)	19,0
9 + (девет плус)	18,0
9 (девет)	17,5
9 – (девет минус)	17,0
8 + (осам плус)	16,5
8 (осам)	16,0
8 – (осам минус)	15,5
7 + (седам плус)	15,0
7 (седам)	14,0
7 – (седам минус)	13,0
6 + (шест плус)	12,5
6 (шест)	10,0
неуспешно	0

– Уколико студент не оствари ово вежбање у датом временском року, његов рад биће вреднован као *неуспешан*, односно 0 поена. Радове оцењује наставник/асистент задужен за часове вежбања.

Испит

– Курс се завршава испитом, који се полаже усмено. Усмени испит полаже се када су испуњене све предиспитне обавезе, односно уколико је студент на њима стекао најмање 30 поена.

– На испиту се извлаче два питања. Одговори се вреднују на основу познавања и образлагања датих методичких тема кроз питања, као и на основу аргументације и доказног поступка.

Оцена	Број поена
10 (десет)	60,0
9 (девет)	50,0
8 (осам)	40,0
7 (седам)	30,0
6 (шест)	20,0
5 (пет)	0

Коначна оцена

– Коначна оцена резултата остварених/постигнутих на крају курса формира се на основу сабирања броја поена на усменом делу испита са бројем поена стечених на предиспитним обавезама, и то према скали вредности која следи.

Број поена	Оцена
до 50 поена	5 (није положио)
од 51 до 60 поена	6 (довољан)
од 61 до 70 поена	7 (добар)
од 71 до 80 поена	8 (врло добар)
од 81 до 90 поена	9 (одличан)
од 91 до 100 поена	10 (одличан–изузетан)

1. Методичко садејство књижевног текста, ученика и наставника
2. Истраживачка и активна настава књижевности
3. Естетски циљеви у настави књижевности
4. Васпитност наставе књижевности
5. Читалачке компетенције ученика
6. Припремање ученика и наставника за школску интерпретацију књижевног дела
7. Мотивисање ученика за читање књижевног дела
8. Приступ књижевном делу у настави (нивои обраде)
9. Обрада књижевног дела путем осврта и приказа
10. Интерпретација књижевног дела (динамика интерпретације, чиниоци обједињавања)
11. Књижевни лик у функцији интеграционог чиниоца интерпретације
12. Форме приповедања у приступу књижевном делу
13. Изражајно и интерпретативно читање у настави
14. Доживљајно и истраживачко читање у настави
15. Локализовање књижевног текста
16. Објашњавање непознатих речи и израза
17. План књижевног текста и његова функција у настави
18. Варијабилност методичких радњи и обраде књижевног дела
19. Јединство анализе и синтезе у настави књижевности
20. Проблемски приступ књижевном делу
21. Методска адекватност у приступу књижевном делу
22. Приступ језику и стилу у књижевном делу
23. Обрада лирске песме у школи
24. Тумачење народне епске песме у настави
25. Проучавање уметничке приповетке у школи
26. Наставна обрада народне приповетке
27. Методички приступ збирци приповедне прозе
28. Методички приступ роману
29. Тумачење драмског дела у настави
30. Проучавање хумористичке прозе у настави
31. Наставна интерпретација идеја (порука) у књижевном делу
32. Уџбеници у настави књижевности

Литература

Обавезна:

1. Бајић, Љиљана. *Методички приступ збирци приповедне прозе*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1994, стр. 9–69.
2. Бајић, Љиљана. *Књижевно дело Борисава Станковића у настави*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2002, стр. 9–171.
3. Бајић, Љиљана. *Одабране наставне интерпретације* (друго издање). Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2004, стр. 13–51.
4. Бајић, Љиљана. *Проучавање хумористичке прозе у настави*. Београд: Завод за уџбенике, 2008.
5. Мркаљ, Зона. *Наставно проучавање народних приповедака и предања*. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2008, стр. 45–162, 303–364.
6. Николић, Милија. *Методика наставе српског језика и књижевности*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2009, стр. 199–387, 405–629.

7. Павловић, Миодраг. *Припремање наставника и ученика за тумачење књижевних дела*. Београд: Завод за уџбенике, 2008, стр. 5–144.

Додатна:

1. Андрић, Милка. *Наставно проучавање народног песништва*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1997.
2. Вучковић, Мирољуб. *Драмско дело у настави књижевности*. Београд: Просвета, 1994.
3. Илић, Павле. *Лирска поезија у савременој настави*. Нови Сад: Радивој Ђирпанов, 1980.
4. Милатовић, Вук. *Књижевно дело Иве Андрића у настави*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1996.
5. Росандић, Драгутин. *Методика књижевног одгоја и образовања*, Загреб: Школска књига, 1986, стр. 202–256, 473–575, 577–635.

План рада

Редни број часа	Наставна недеља	Садржај предавања	Напомене
1.	18. 2. 2016.	Проучавање књижевног дела у настави (појам; нивои обраде)	
2.	25. 2. 2016.	Методичке радње у проучавању књижевног дела (варијабилност методичких радњи и обраде књижевног дела)	
3.	3. 3. 2016.	Читање у настави књижевности (појам; врсте читања; мотивисање за читање књижевног дела)	
4.	10. 3. 2016.	Истраживачки задаци и пројекти у настави књижевности	
5.	17. 3. 2016.	Интерпретација књижевног дела (динамика интерпретације, интеграциони чиниоци)	
6.	24. 3. 2016.	Књижевни лик у функцији интеграционог чиниоца	
7.	31. 3. 2016.	Методички приступ књижевним жанровима	
8.	7. 4. 2016.	Тумачење лирске песме	
9.	14. 4. 2016.	Методички прилаз приповеци	
10.	21. 4. 2016.	Проучавање приповедне збирке у настави	
11.	28. 4. 2016.	Наставна интерпретација романа	
12.	5. 5. 2016.	Обрада драмског текста у настави	
13.	12. 5. 2016.	Проучавање хумористичке прозе у настави	
14.	19. 5. 2016.	Читалачке компетенције ученика у области књижевности	

Редни број часа	Наставна недеља	Садржај вежбања	Напомене
1.	18. 2. 2016.	Упознавање са планом и програмом рада Методичко садејство књижевног текста, ученика и наставника	
2.	25. 2. 2016.	Мотивисање ученика за читање књижевног текста Бранислав Нушић, <i>Сумњиво лице</i>	
3.	3. 3. 2016.	Локализовање књижевног дела Бранислав Нушић, <i>Кирија</i>	
4.	10. 3. 2016.	Објашњавање непознатих речи и израза Бранислав Нушић, <i>Аналфабета</i>	
5.	17. 3. 2016.	План текста Народна приповетка <i>Дјевојка цара надмудрила</i>	
6.	24. 3. 2016.	Припремни задаци и истраживачки пројекти Бранислав Нушић, <i>Госпођа министарка</i>	
7.	31. 3. 2016.	Наставна обрада лирске песме Јован Дучић, <i>Подне</i> Милутин Бојић, <i>Плава гробница</i>	I група
8.	7. 4. 2016.	Наставна обрада народне песме (епска песма) Народна песма <i>Бановић Страхиња</i> Наставна обрада народне песме (балада) Народна песма <i>Хасанагиница</i>	II група
9.	14. 4. 2016.	Наставна обрада народне приповетке Народна бајка <i>Златна јабука и девет пауница</i> Шаљива народна приповетка <i>Еро с онога свијета</i>	III група
10.	21. 4. 2016.	Наставна обрада збирке приповедне прозе Данило Киш, <i>Рани јади</i> Борисав Станковић, <i>Божји људи</i>	IV група

11.	28. 4. 2016.	Наставна обрада збирке песама Јован Јовановић Змај, <i>Булићи</i> Јован Јовановић Змај, <i>Булићи увеоци</i>	V група
12.	5. 5. 2016.	Наставна обрада романа Бранислав Нушић, <i>Аутобиографија</i> Борисав Станковић, <i>Нечиста крв</i>	VI група
13.	12. 5. 2016.	Наставна обрада драме Бранислав Нушић, <i>Госпођа министарка</i> Бранислав Нушић, <i>Народни посланик</i>	VII група
14.	19. 5. 2016.	Проучавање хумористичке прозе у настави Бранислав Нушић, <i>Хајдуци</i> Проучавање комедије у настави Марин Држић, <i>Дундо Мароје</i>	VIII група